

3 notater om Teknologinævnets arbejde, organisatoriske placering og om den fremtidige budgetramme for nævnet

Notat om det idémæssige grundlag for Teknologinævnets arbejde

Nævnets formål

Det er nævnets opgave at følge og iværksætte helhedsvurderinger af den teknologiske udviklings betydning for samfundet og den enkelte borger samt at støtte og fremme en folkelig debat om disse spørgsmål.

Nævnet søger at tilvejebringe et fremtidsorienteret grundlag som bidrag til Folketingets og offentlighedens debat om den teknologiske udvikling. Nævnet bør derfor løbende være med til at forsyne debatten med relevante argumenter og påpegningsmuligheder i udviklingen.

Nævnet beskæftiger sig ikke med egentlig lovforberedende arbejde.

Nævnet tilstræber at formulere spørgsmål og at være med til at sætte dagsorden for debatten – men kommer ikke med færdige løsningsforslag. Nævnet iværksætter udredningsarbejder og ikke forskning. Der bygges på den bedst mulige faglige ekspertise på området – men den ukonventionelle visdom og lægmandsholdninger inddrages også.

Afgrænsning og perspektiv

Nævnet beskæftiger sig med teknologivurdering, dvs. vurdering af samspillet mellem teknik, mennesker og samfund. Det er ikke vurderingen af den konkrete teknik eller den enkelte »duppetit«, der er interessant, men de ændringer for mennesker, miljø og samfundsforhold i øvrigt, som den åbner op for.

Arbejdet bør være fremadskuende, men normalt altid med et konkret udgangspunkt. Dvs. at en konkret hændelse eller problemstilling nu (f.eks. erkendelse af en drivhuseffekt, stillingtagen inden investering i et hybridnet, opdagelse af kold fusion eller fremstilling af en gensplej-

set sukkerroe) kan foranledige nævnet til at forestå en fremadskuende vurdering af konsekvenser og muligheder som følge af denne hændelse eller problemstilling.

Nævnets »kendetegn«

Nævnet tilstræber at være uafhængigt af sektor- og partsinteresser og indgår i et tæt samspil med især Folketinget om anvendelsen af resultaterne af arbejdet.

Nævnet søger at afdække, hvilke konsekvenser (herunder konflikter og interessesammenstød) der kan tænkes at opstå i samfundet på grund af nye teknologier.

Men nævnet forsøger ikke alene at belyse konflikterne, men også, hvor det er muligt, at indfange uerkendte nye muligheder for den enkelte og samfundet, forårsaget af den teknologiske udvikling.

Nævnets indsats bør tilstræbe at føre til teknologiforståelse og teknologiproblematisering som grundlag for handling og at modvirke den teknologiangst, der fører til handlingslammelse.

Nævnet bør søge at opnå et overblik over udviklingen og de samfundsmæssige forhold omkring teknologiernes udvikling. Til støtte herfor bestræber nævnet sig på at være udkigspost mod udlandet på det teknologivurderingsmæssige område og at være det organ i landet, der ved, hvad der foregår af væsentlige debatter og forskning uden for Danmark på dette område.

Nævnet søger at formidle en dialog mellem fagfolk og lægfolk i bred forstand, både i forbindelse med den proces, der fører til helhedsvurderinger, og i forbindelse med formidlingen af de færdige resultater.